

Consultatie reactie op het Conceptadvies Industriële warmtepompen in de SDE++ 2024

29 augustus 2023

Geacht heer / mevrouw,

Met veel interesse heeft de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) kennisgenomen van de consultatie over “Conceptadvies Industriële warmtepompen in de SDE++ 2024”. Via deze zienswijze willen wij graag reageren op het voorstel.

NVDE is verheugd met het voornemen een de categoriën voor warmtepompen in de SDE++ te herzien, om ook ruimte te maken om de impactvolle procesgeïntegreerde installaties mee te kunnen nemen. We verwachten dat

Wij hebben enkele punten ter verbetering opgesteld:

- Het voorstel bevat randvoorwaarden om onder de categorie van procesgeïntegreerde warmtepomp bij indampprocessen te vallen. We missen echter een fundamentele randvoorwaarden om onder de industriële warmtepomp categoriën te vallen, en waarmee noodzakelijke meerkosten samenhangen; namelijk dat procesaanpassing nodig is om gebruik te gaan maken van lagere temperatuur inputstromen, in plaats van de hoge temperatuur fossiele stoom-stromen die nu gebruikelijk zijn voor warmte-inzet. Dit geldt zeker ook voor de categorie ‘industriële warmtepomp’. Deze vorm van procesintegratie is nu geen onderdeel van het voorstel, maar zorgt wel nadrukkelijk voor meerkosten en een onrendabele top.
- Het correctiebedrag gebaseerd op 70% van de TTF van aardgas, maakt de industriële WKK de referentie. Afstappen hiervan -gezien de gunstige spark-spread- is cruciaal voor het succes van deze en andere warmtecategorieën, ondanks dat we beseffen dat de oplossing hiervoor buiten de scope van deze notitie valt.
- Op pagina 4 wordt genoemd dat de productie-eenheid voor deze categorie de warmte is die de warmtepomp produceert. Niet de bespaarde warmte; de warmte die het systeem niet meer op een andere manier nodig heeft dan de geïntegreerde warmtepomp. Daarmee vragen wij ons af of de definitie onderling consistent is met de COP-formule, en latere formuleringen in het conceptvoorstel.
- Op pagina 5 is opgenomen te adviseren de subsidie te corrigeren voor productiecapaciteit en/of efficiency. Dit behoeft verdere uitleg. Het is correct te veronderstellen dat de productiecapaciteit en ook efficiency regelmatig kunnen en zullen wijzigen. Op dit moment is niet duidelijk in welke richting te willen corrigeren. Daarnaast kan correctie invloed hebben op het basisbedrag, iets wat vooralsnog niet wordt gedaan; hoe zinvol het ook kan zijn.

In algemene zin zou een efficiency verbetering bemoedigd moeten worden, het is juist een belangrijke basis onder deze categorie en beoogde productie-eenheid, ter overweging om hiervoor wel de subsidie te laten stijgen.

- Bij de subbulletts op pagina 6 lijkt extra verduidelijking op zijn plaats. We begrijpen de overwegingen van efficiënte inzet en besparing op warmte, en de rol van de warmtepomp versus de initiële stoombehoefte hierin. Echter lijkt de totale subsidie voor de installatie, dan wel de subsidiehoogte per kWh door elkaar te lopen.
- Onder een subbullet op pagina 6 staat benoemd dat verbeteringen van de warmtehuishouding besparingen opleveren in de kosten voor 'fossiel' geproduceerde warmte. In de praktijk zal de huidige aanvoerstoom inderdaad van fossiele bron zijn, echter kan dit in de transitie hybride of groene stoom worden. Wellicht is vervangen van 'fossiel geproduceerde' door 'initieel geproduceerde' passender.
- De opsomming van de in-scope zijnde investeringskosten zouden nadrukkelijk niet alleen moeten gelden voor een geïntegreerde warmtepomp in een indampinstallatie (zoals hierboven eerder aangegeven), maar ook voor procesgeïntegreerde warmtepompen bij andere procesonderdelen. Hiertoe zijn ook aanpassingen in infrastructuur, warmtewisselaars, civiele werken en engineering nodig, naast de warmtepomp zelf. Waardoor die onrendabele top ook hoger is dan nu wordt erkend in SDE++.
- De inschatting van de meerkosten voor procesintegratie op pagina 7 zullen per project sterk verschillen, de 18% komt ons over het algemeen laag over. Enkele malen dit percentage is logischer. Het is terecht dat onderdelen die niet direct gerelateerd zijn aan de integratie van de warmtepomp niet meetellen. Mochten meer business case analyses benodigd zijn die nog niet tot jullie gekomen zijn, kunnen we proberen deze 'boven water' te krijgen.
  - o We beseffen hierbij dat het een uitdagende allocatievraag kan zijn of de gemaakte meerkosten in geïntegreerde onderdelen in relatie met de warmtepomp ook gerelateerd kunnen zijn aan andere doelen (zoals capaciteitsuitbreiding, kwaliteitsverbetering, veiligheid of operational excellence bijvoorbeeld). Enig maatwerk in de beoordeling kan daarmee noodzakelijk zijn.
  - o Verder zien wij bouwkundige kosten, benodigd voor het opstellen van -veelal grotere- apparatuur niet benoemd. Deze kunnen aanzienlijk zijn, en hangen direct samen met de integratie van de warmtepomp.
- We adviseren de maximale COP slechts ter illustratie mee te nemen, zonder formele status. Het bereiken van een zeer goede CoP kan namelijk vergezeld gaan van substantieel hogere investeringskosten, waardoor daar alsnog een onrendabele top bestaat.
- De onderverdeling tussen 8.000 en 3.000 vollasturen lijkt reëel in vol-continu bedrijf én campagne bedrijf. Het sluit hiermee echter niet-volcontinu bedrijven uit. Een tussencategorie zorgt ook voor mogelijkheden bij bedrijven die geen 24/7 bedrijfsvoering hebben. Een tussencategorie voor 5.000, 6.000 en of 7.000 uur geeft die mogelijkheid wel. Bovendien kan enkel de hoogste categorie van 8.000u aanbieden, subsidie gedreven operatie in de hand werken voor bijna-volcontinu bedrijven.
  - o Daarnaast is de definitie van een bedrijfsuur cruciaal. Tellen bijvoorbeeld reinigingsuren van de indamper mee? Dit is vooral van belang bij lange reinigingsduren t.o.v. productie-uren, die verhouding kan 2:1 zijn in bijvoorbeeld levensmiddelenproductieprocessen.
- De procesgeïntegreerde warmtepomp in indamperprocessen in campagne set-up en gerelateerde vollasturen komt boven de maximale subsidie-intensiteit van 400 euro/ton uit. Dit lijkt ons logisch, we zijn echter benieuwd of hiermee doorgang mogelijk is. Wat we natuurlijk wel aan zouden moedigen. Daarmee zien we ook een

referentie voor andere categoriën, die ook boven de grens van 400 €/ton uitkomen en op enig moment in de energietransitie noodzakelijk zijn, zoals warmtebronnen voor warmtenetten.

Wij wensen u veel succes toe in de verdere uitwerking. Neem gerust contact met ons op via Tessa Hermens-van Ruremonde (tessahermens@nvde.nl of 06-1488 9395), als u vragen heeft over onze inbreng.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 1600 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €43 miljard en meer dan 200.000 werknemers.